

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: Фармацевтичний

Кафедра менеджменту охорони здоров'я

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Едуард БУРЯКІВСЬКИЙ

02 вересня 2024 року

МЕТОДИЧНА РОЗРОБКА
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: Практична психологія

Одеса - 2024

Затверджено:

Засіданням кафедри менеджменту охорони здоров'я
Одеського національного медичного університету

Протокол № 1 від 26 серпня 2024 року

Завідувач кафедри Олена РУДІНСЬКА

Розробники:

Завідувач кафедри, доц. Рудінська Олена Володимирівна

Доцент кафедри, доц. Дружкова Ірина Сергіївна

Асистент кафедри, Терещенко Ольга Олегівна

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 1 (4 год)

ТЕМА 1. СУТНІСТЬ СИСТЕМНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ В ОХОРОНІ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я. ЕЛЕМЕНТИ, КОНЦЕПЦІЇ, КЛАСИФІКАЦІЯ ПРОЄКТІВ

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти знань базових засад проєктного менеджменту в охороні психічного здоров'я, формування елементів загальних та спеціальних компетентностей у сфері проєктного менеджменту.

Основні поняття:

1. Базові засади проєктного менеджменту в охороні психологічного здоров'я. Основні властивості проєкту.
2. Управління проєктами в охороні психічного здоров'я.
3. Класифікація проєктів.
4. Зовнішнє та внутрішнє середовище проєкту.
5. Елементи проєктів. Концепції психологічних проєктів.
6. Організаційна структура управління проєктом: основні типи та базові засади створення.

ПЛАН:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

Привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ, НАВИЧОК.

Для ефективного управління проєктами в охороні психічного здоров'я необхідно розвивати вміння планувати, координувати та оцінювати проєкти, враховуючи специфіку роботи з людьми. До основних навичок належать здатність визначати цілі проєкту, оцінювати ресурси, здійснювати моніторинг та коригувати плани. Наприклад, проєкти підтримки психічного здоров'я в громадах або програми психологічної реабілітації для ветеранів вимагають не тільки управлінських, а й психологічних знань для адаптації методів до потреб учасників. Це дозволяє забезпечити ефективне впровадження та сталість результатів.

Теми доповідей для обговорення, кейсів:

1. Як визначити ключові етапи в управлінні проєктами психологічної підтримки в умовах кризових ситуацій, зокрема під час військових конфліктів?
2. Які критерії ефективності мають бути визначені для програм психологічної підтримки дітей у кризових ситуаціях, і як їх оцінити?
3. Як правильно розробити проєкт психологічної реабілітації для ветеранів,

з урахуванням специфіки посттравматичного стресового розладу та індивідуальних потреб учасників?

4. Яким чином можна оптимізувати управлінські процеси в проєкті психологічної підтримки медичних працівників, які піддаються високому рівню стресу та емоційного вигорання?

5. Які методи та підходи слід застосовувати при розробці проєкту психологічної допомоги для жертв насильства, щоб забезпечити ефективність та сталість результатів?

6. Як правильно організувати проєкт психологічної підтримки для біженців або внутрішньо переміщених осіб з врахуванням соціокультурних особливостей та потреб?

7. Які підходи до моніторингу та коригування проєкту психологічної підтримки в умовах природних катастроф можна застосувати для підвищення ефективності?

8. Як адаптувати проєкти психологічної підтримки для працівників соціальних служб, враховуючи їх професійні ризики та специфіку роботи з уразливими категоріями населення?

9. Які ключові етапи слід враховувати при розробці програми психологічної підтримки для учасників освітнього процесу під час пандемії або інших соціальних змін?

10. Як створити ефективний проєкт психологічної допомоги для людей, які пережили соціальні та економічні зміни, з урахуванням їх психологічних потреб та стійкості?

Нові поняття:

1. Інтегрована програма психологічної підтримки
2. Стратегії психоемоційної реабілітації
3. Інноваційне управління проєктами в охороні психічного здоров'я
4. Психосоціальний моніторинг
5. Кризова психологічна інтервенція
6. Психологічне консультування онлайн

Питання для самоперевірки, ТЕМА 1

1. Розкрийте зміст дефініції «менеджмент проєкту».
2. Розкрийте зміст підходів науковців до визначення поняття «проєкт».
3. Поясніть зміст терміну «психологічний проєкт».
4. Наведіть класифікаційні ознаки, за якими визначають певні види проєктів.
5. Дайте характеристику життєвому циклу проєкту та поясніть зв'язок видів ризику з окремими стадіями життєвого циклу проєкту.
6. Розкрийте зміст цілей, процесів та функцій управління психологічними проєктами.
7. Охарактеризуйте зміст підходів до визначення процесів управління

проєктами.

8. Розкрийте особливості менеджменту психологічних проєктів.

9. Дайте характеристику чинникам зовнішнього і внутрішнього оточення проєкту.

10. Наведіть характеристику учасників проєкту.

11. Розкрийте складові життєвого циклу проєкту.

12. Наведіть приклади підприємницької діяльності, які можна реалізовувати як проєкт в галузі психології.

13. Назвіть проєкти, які реалізуються у вашому регіоні, місті, роботі чи у сфері психологічної діяльності.

14. Перелічіть міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності.

15. Що таке структура проєкту? Які основні вимоги до структури проєкту?

16. Охарактеризуйте структуру проєкту. Які основні задачі структуризації проєкту?

17. Які моделі структуризації проєкту Ви знаєте?

18 Назвіть основні методи структуризації проєкту.

19. Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проєктами?

20. Концепції проєктного менеджменту

21. Елементи проєкту.

22. Причини невдалої реалізації проєктів.

24. Організаційна структура управління проєктом: основні типи та базові засади створення.

3. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ:

ТЕСТИ ЗА ТЕМОЮ 1:

1. Структура проєкту — це:

а) спосіб управління проєктом;

б) комплекс взаємовідносин, що пов'язує виконавців проєкту між собою;

в) сукупність взаємопов'язаних елементів і процесів проєкту, які представлені з різним ступенем деталізації

г) вірна відповідь відсутня.

2. Який із перелічених підходів не застосовується при структуризації проєкту:

- а) функціональний підхід;
- б) лінійний підхід;
- в) географічний підхід;
- г) за відповідальністю.

3. Який з елементів не належить враховувати при поєднанні структур проєкту:

- а) облік витрат;
- б) описанн кваліфікації персоналу;
- в) план психологічних сесій;
- г) кодова система клієнтів.

4. За принципами кодування (три цифри) код першого рівня представляє:

- а) загальну структуру проєкту;
- б) відділи;
- в) групи;
- г) вірна відповідь відсутня.

5. Яке з перерахованих завдань не належить до процесу структуризації проєкту:

- а) розподіл відповідальності за елементами проєкту й визначення зв'язку робіт зі структурою організації (ресурсами);
- б) точне оцінювання необхідних витрат (коштів, часу і матеріальних ресурсів);
- в) створення єдиної бази для планування, упорядкування кошторисів і контролю за витратами;
- г) всі відповіді вірні.

6. Початком проєкту вважають:

- А. момент зародження ідеї
- Б. вивчення прогнозів розвитку фірми
- В. формування проєктної команди
- Г. прийняття попереднього інвестиційного рішення

7. Важливою частиною маркетингового плану проєкту є:

- А. складання кошторису проєкту та визначення сфер відповідальності
- Б. розрахунок показників ефективності проєкту
- В. сегментація ринку, визначення цільової аудиторії
- Г. матеріально-технічне забезпечення проєкту

8. Який показник не застосовується для оцінки ефективності психологічного проєкту?

- а) Рівень задоволеності клієнтів
- б) Кількість проведених консультацій
- в) Кількість сторінок у звітності
- г) Зниження рівня тривожності клієнтів

9. Що не є обов'язковим для оцінки ризиків у психологічному проєкті?

- а) Потенційні етичні ризики
- б) Оцінка фінансових витрат
- в) Особисті вподобання команди
- г) Аналіз потреб цільової аудиторії

10. Елементи проєкту це:

- А. задачі, рішення, результати
- Б. короткострокове, середньострокове, довгострокове планування

- В. сегментація ринку, визначення цільової аудиторії
Г. розрахунок показників ефективності проєкту

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
4. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я:модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
5. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
6. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
7. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
8. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
9. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
10. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
11. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я:модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

1. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
2. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спейс-лаб, 2020. 280 с.
3. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спейс-лаб, 2018. 350 с.
4. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.
5. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
6. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
7. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
8. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.

9. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
10. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.
11. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебрянникова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
12. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.
13. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
14. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
15. Сазерленд Д. Scrum. Революційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
16. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
17. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
18. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html
3. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statereports.html>
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int
6. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medvchnoho-turyzmu-v-ukraini>
7. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
8. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>
11. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
12. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
13. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua

15. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <https://www.irf.ua>
16. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
17. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 2 (6 год)

ТЕМА 2. ФОРМУВАННЯ І НАПОВНЕННЯ СТРУКТУРИ ПРОЄКТУ, З ВИКОРИСТАННЯМ КРИТЕРІЇВ WBS ТА SWOT – АНАЛІЗУ

Стратегічне планування в системі проєктного менеджменту. Принципи та процедура SWOT – аналізу. Функції, підсистеми та методи управління проєктами. Підсистеми управління проєктом включають: управління змістом і обсягами робіт, часом, тривалістю, вартістю, якістю, поставками, розподілом ресурсів, ризиками, та інформацією. Методи управління проєктами.

Ініціація проєкту. Планування цілей проєкту. Розробка ієрархічної структури робіт (WBS). Підтвердження цілей проєкту. Контроль над змінами цілей.

Загальна характеристика та значення структуризації проєкту. Основні завдання структуризації проєкту. Основні підходи до структуризації проєкту. Можливі помилки структуризації проєкту. Поєднання структур проєкту. Організаційної структури проєкту та структури витрат проєкту.

Мета: набуття здобувачем вищої освіти знань щодо самостійної розробки SWOT – аналізу в охороні психологічного здоров'я зокрема; формування елементів професійних компетентностей з підсистеми управління проєктом та розробка ієрархічної структури робіт (WBS). Застосування цих інструментів в практиці психологічної роботи.

Основні поняття:

Управління змістом і обсягами робіт, часом, тривалістю, вартістю, якістю, поставками, розподілом ресурсів, ризиками, та інформацією. Методи управління проєктами. SWOT – аналіз. Ієрархія WBS. Ініціація психологічного проєкту.

ПЛАН:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

Привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ, НАВИЧОК.

Кейс – індивідуальне практичне завдання

Розробіть, згідно вашої психологічної діяльності SWOT – аналіз та ієрархію WBS за наступними алгоритмами (табл. 2.1, табл. 2.2):

Таблиця 2.1

SWOT-аналіз “Онлайн-курси психічного здоров’я” (орієнтовний, спрощений приклад)

Strenghts (сильні сторони)	Weaknesses (слабкі сторони)
висококваліфіковані психологи, сучасна платформа для онлайн-навчання	відсутність реклами, новизна для цільової аудиторії
Opportunities (можливості)	Threats (загрози)
великий попит на психологічну допомогу в умовах пандемії.	конкуренція від великих центрів, обмеження на рекламу психологічних послуг.

Декомпонування полягає у створенні триєдиної структури: продукту, процесу і організації (управління). Елементами структури проєкту є системи, підсистеми та їх компоненти (структура проєкту), фази та етапи життєвого шляху (структура процесу), групи ресурсів (організаційна структура).

Зараз спостерігаються два основних підходи при застосуванні цього методу:

- створення тільки WBS (тобто структуризація проводиться в одному розрізі);
- створення WBS і OBS (структуризація здійснюється у двох розрізах — проєкт і організаційні підрозділи).

Таблиця 2.2.

Моделі структуризації проєктів

Вид моделі	Визначення та призначення
1 Дерево цілей	Схеми цілей, підцілей по рівнях. Основне правило розбиття - повнота: кожна мета верхнього рівня повинна бути представлена повним набором підцілей.
2 Дерево рішень	Схеми задач оптимізації багатокрокового процесу реалізації проєкту. Гілки дерева відображають події, які можуть мати місце, а вузли (вершини)- точки, в яких виникає необхідність вибору.
3. Дерево робіт (СПР)	Включає дві ієрархічні схеми, які між собою пов'язані певним чином: ієрархія виробів та ієрархія робіт. Нижній рівень ієрархії робіт відповідає пакетам робіт, які необхідні при розробці сіткового графіка.
4. Організаційна структура виконавців (ОСВ)	В цій схемі керівник - нульовий рівень. На більш низьких рівнях - відділи, необхідні для функціонального управління роботами. Мета даної структури - визначити виконавців, відповідальних за виконання робіт.
5. Матриця відповідальності	Пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями. Використовується для контролю відповідності розподілу ролей цілям проєкту.
6. Сіткова модель	Складається на основі СПР і ОСВ, дерева цілей і робіт, таким чином, що утворюють сітковий графік вузлових подій. Це забезпечує можливість проведення ефективного контролю.
7. Структура споживання ресурсів	Ієрархічно побудований граф, який фіксує необхідні на кожному рівні ресурси. Використовується для аналізу засобів, необхідних для досягнення цілей та підцілей проєкту.
8. Структура витрат	Ієрархічний граф, який фіксує вартість елементів проєкту на кожному рівні.

Крім того, на основі цих підходів інколи використовують:

структуру витрат CBS або структуру обладнання; багаторівневий підхід для мультинаціональних проєктів.

Розрізняють також такі структурні моделі проєкту:

– RBS (resource brakedown structure) — це різновидність OBS, що визначає, які роботи закріплюються за окремими виконавцями;

– BOM (bill of materials) — ієрархічний погляд на склад матеріалів, які використовуються для створення результату (продукту) проєкту;

– PBS (project brake structure) — проєктна структурна розбивка фундаментально тотожна WBS, за винятком деяких областей, наприклад, розробки програмних застосувань.

Плануючи проєкт, структуру процесу трансформують у структуру робіт

(WBS), структуру продукту – у структуру ресурсів (RBS), а структуру управління – у структуру розподілу відповідальності та повноважень (OBS).

Вартісна оцінка робіт та ресурсів, згрупованих за певним принципом, дає змогу отримати структури витрат проєкту – CBS.

WBS — це ієрархічна структура, побудована з метою логічного розподілу усіх робіт з виконання проєкту і подана у графічному вигляді. Це сукупність декількох рівнів, кожний з яких формується в результаті розподілу роботи попереднього рівня на її складові.

Акцентуємо увагу, що в залежності від складності проєкту та його особливостей проєкт-менеджери можуть обрати підхід до структуризації проєкту в одному, двох або трьох напрямів. Зазначимо, що у практичній діяльності керівники проєктів віддають перевагу односпрямованому напрямку структуризації проєкту, тобто поділу проєкту на окремі частини за обсягом робіт. Отже, чим точніше буде визначено обсяг робіт і термін виконання за кожним видом робіт, тим успішніше має стати реалізація проєкту. Інструментом односпрямованої структуризації проєкту є модель WBS.

Відмітимо, що модель WBS покликана виконати наступні функціональні завдання (рис. 2.1.)

Акцентуємо увагу, що головним недоліком використання односпрямованого напрямку структуризації проєкту (побудови WBS) вважається неможливість урахування координації робіт, відповідальності за їх виконання і визначення їх вартості). За таких умов вважаємо необхідним розглянути двоспрямовану модель структуризації проєкту OBS (організаційну структуру проєкту).

Рис. 2.1. Функціональні завдання WBS

Теми доповідей, рефератів:

1. Методологія управління психологічними проектами: сучасні тенденції та виклики.
2. SWOT-аналіз у розробці та плануванні психологічних ініціатив.
3. Критерії SMART у психологічних проектах: ефективність постановки цілей.
4. Впровадження цифрових технологій у психологічну практику: переваги та ризики.
5. Моніторинг та оцінка ефективності психологічних програм.
6. Етичні аспекти управління проектами у сфері психічного здоров'я.
7. Фінансування психологічних ініціатив: гранти, державна підтримка та соціальне підприємництво.
8. Життєвий цикл психологічного проекту: від ініціації до масштабування.
9. Міждисциплінарний підхід у реалізації психологічних проектів: співпраця з медичною, освітою та соціальними службами.
10. Кризове управління у психологічних проектах: реагування на виклики та ризики.

Питання для самопідготовки за темою 2.

1. Цільове значення стратегічного аналізу?

2. Які основні вимоги до структури проєкту?
3. Охарактеризуйте структуру проєкту.
4. Які основні задачі структуризації проєкту?
5. Які моделі структуризації проєкту Ви знаєте?
6. Опишіть елементи та принципи SWOT – аналізу
7. Опишіть функціональні завдання WBS
8. Назвіть основні методи структуризації проєкту.
9. Двоспрямована структуризація та кодування проєкту.
10. Триспрямована структура проєкту.
11. Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проєктами?
12. Охарактеризуйте принципи системи контролю проєкту.

3. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ:

ТЕСТИ ЗА ТЕМОЮ 2:

1. WBS — це:
 - а) ієрархічна структура, побудована з метою логічного розподілу усіх робіт із виконання проєкту і подана у графічному вигляді;
 - б) сукупність декількох рівнів, кожний з яких формується в результаті синтезу робіт попереднього рівня;
 - в) комплекс взаємовідносин, що пов'язує виконавців проєкту між собою;
 - г) вірна відповідь відсутня.
2. Які підходи використовуються при застосуванні методу WBS:
 - а) створення тільки WBS (структуризація в одному розрізі);
 - б) створення WBS і OBS (у розрізі — проєкт і організаційні підрозділи);
 - в) створення WBS і CBS (у розрізі проєкту й витрат на його реалізацію);
 - г) правильні відповіді а) та б)?
3. Які з перелічених рівнів входять до WBS:
 - а) проєкт;
 - б) стадії або субпроєкти;
 - в) системи або блоки;
 - г) всі відповіді вірні.
4. Яке з перерахованих завдань не належить до процесу структуризації проєкту:
 - а) розподіл відповідальності за елементами проєкту й визначення зв'язку робіт зі структурою організації (ресурсами);
 - б) точне оцінювання необхідних витрат (коштів, часу і матеріальних ресурсів);
 - в) створення єдиної бази для планування, упорядкування кошторисів і контролю за витратами;
 - г) всі відповіді вірні.
5. Дві ієрархічні схеми, які між собою пов'язані як ієрархія виробів та ієрархія робіт (нижній рівень відповідає пакетам робіт, які необхідні при розробці сіткового графіка), називаються:
 - а) "дерево цілей";
 - б) "дерево робіт";
 - в) "дерево ризиків";
 - г) матриця відповідальності.

6. Матриця відповідальності — це:

- а) схема, що пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями (використовується для контролю відповідності розподілу ролей за цілями проєкту);
- б) схема, що пов'язує ресурси з організаціями-постачальниками (використовується для контролю за розподілом та використанням ресурсів проєкту);
- в) схема, що пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями та організаціями-постачальниками;
- г) вірна відповідь відсутня.

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

- 12. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
- 13. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
- 14. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
- 15. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
- 16. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
- 17. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
- 18. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
- 19. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
- 20. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
- 21. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
- 22. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

- 19. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
- 20. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спецлаб, 2020. 280 с.
- 21. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спецлаб, 2018. 350 с.
- 22. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.

23. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
24. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
25. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
26. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
27. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
28. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.
29. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебряннікова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
30. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.
31. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
32. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
33. Сазерленд Д. Scrum. Революційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
34. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
35. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
36. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

18. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
19. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.htm1
20. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
21. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>
22. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int
23. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medvchnoho-turyzmu-v-ukraini>
24. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
25. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
26. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

27. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>
28. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
29. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
30. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
31. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua
32. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <https://www.irf.ua>
33. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
34. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 3 (6 год)

ТЕМА 3. РОЗРОБКА ПРОЄКТУ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я З УРАХУВАННЯМ КРИТЕРІЇВ SMART ТА ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПРОЄКТУ. ПРОЄКТ ПОШИРЕННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ В ПСИХОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти знань, базових засад розробки та впровадження психологічних проєктів із використанням принципів SMART і життєвого циклу проєкту, що дозволить майбутнім фахівцям ефективно планувати, реалізовувати та оцінювати проєкти у сфері психічного здоров'я, забезпечуючи їхню результативність, стійкість та відповідність сучасним стандартам. Та сприятиме розумінню важливості цифрових рішень у покращенні доступу до психологічних послуг та їх оптимізації.

Цілі:

1. Ознайомити здобувачів із основними принципами та етапами життєвого циклу психологічного проєкту.
2. Навчити застосовувати критерії SMART для чіткого формулювання цілей проєкту.
3. Проаналізувати сучасні цифрові рішення у сфері психологічної практики та їх вплив на якість надання психологічної допомоги.
4. Розглянути стратегії впровадження цифрових технологій у психологічні послуги, включаючи телемедицину, онлайн-платформи та мобільні додатки.
5. Відпрацювати навички розробки проєкту в психологічній практиці, включаючи його презентацію, планування ресурсів та оцінку потенційних ризиків.

Основні поняття:

1. **Психологічний проєкт** – комплекс заходів, спрямованих на вирішення проблем психічного здоров'я або покращення психологічного добробуту.
2. **Життєвий цикл проєкту** – послідовність етапів реалізації проєкту (ініціація, планування, реалізація, моніторинг, завершення).

3. **SMART-критерії** – методика постановки цілей, що передбачає їхню специфічність (Specific), вимірюваність (Measurable), досяжність (Attainable), орієнтованість на результат (Result-Oriented) та обмеженість у часі (Time-Bound).
4. **Цифровізація психологічної практики** – використання сучасних технологій для підвищення доступності, ефективності та персоналізації психологічних послуг.
5. **Телепсихологія** – надання психологічної допомоги через цифрові комунікаційні засоби (відеозв'язок, мобільні додатки, чат-боти).
6. **Оцінка ефективності проєкту** – методи аналізу результатів впровадження проєкту та його впливу на цільову аудиторію.
7. **Ресурсне забезпечення проєкту** – фінансові, людські, технічні та організаційні ресурси, необхідні для його реалізації.

ПЛАН:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

Привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ, НАВИЧОК.

Важливість цифровізації у сфері психологічних послуг

Сучасні технології значно змінюють підходи до надання психологічної допомоги. Цифровізація психологічної практики відкриває нові можливості для розширення доступу до психологічних послуг, автоматизації процесів, збору та аналізу даних про психічне здоров'я клієнтів. Впровадження цифрових технологій дозволяє не лише оптимізувати роботу фахівців, але й підвищити якість та ефективність психологічної допомоги.

Основні поняття цифровізації у психологічній практиці:

- ✓ Телепсихологія – використання онлайн-консультацій, відеосесій, чат-ботів для дистанційного надання психологічної допомоги.
- ✓ Електронна система обліку психологічних консультацій (ЕСОПС) – програмні платформи для ведення електронних карток клієнтів, збереження історії звернень та аналізу результативності терапії.
- ✓ Цифрові платформи самодопомоги – мобільні додатки, онлайн-програми та штучний інтелект для підтримки психоемоційного стану клієнтів.
- ✓ Big Data та аналітика в психології – використання великих даних для виявлення психологічних закономірностей, оцінки ризиків та прогнозування психічних розладів.

Основні завдання цифровізації психологічної практики:

- ✓ Розширення доступності психологічних послуг – надання можливості отримувати консультації незалежно від географічного розташування клієнта.
- ✓ Забезпечення конфіденційності та безпеки даних – створення надійних систем зберігання та обробки персональних даних відповідно до етичних стандартів.
- ✓ Автоматизація адміністративних процесів – скорочення бюрократичного навантаження на фахівців, впровадження електронних записів та документування.
- ✓ Підвищення ефективності психологічного втручання – використання цифрових інструментів для збору даних, моніторингу психоемоційного стану клієнтів та оцінки ефективності терапії.

Виклики та перспективи цифровізації

- ✓ Ризики порушення конфіденційності особистих даних клієнтів.
- ✓ Технічні бар'єри для деяких категорій населення.
- ✓ Потреба у підвищенні цифрової грамотності фахівців-психологів.

Однак розвиток технологій штучного інтелекту, блокчейн-систем та вдосконалення стандартів захисту персональних даних сприяють подальшому розвитку та інтеграції цифрових рішень у сфері психологічної практики. Сучасні технології значно змінюють підходи до надання психологічної допомоги. Цифровізація психологічної практики відкриває нові можливості для розширення доступу до психологічних послуг, автоматизації процесів, збору та аналізу даних про психічне здоров'я клієнтів. Впровадження цифрових технологій дозволяє не лише оптимізувати роботу фахівців, але й підвищити якість та ефективність психологічної допомоги.

1. Метод розробки проєкту: ДЕРЕВО ЦІЛЕЙ

Для досягнення мети потрібно виконати багато локальних цілей. Дерево цілей - це схема, що показує, як головна мета розбивається на підцілі, та має ієрархічну структуру.

Вершиною «Дерева цілей» є стратегічна (головна ціль), з якою тісно пов'язані перспективні цілі та конкретні завдання на кожному рівні ієрархії. При цьому мета вищого порядку відповідає вершині дерева, а нижче розташовуються локальні цілі (завдання), за допомогою яких забезпечується досягнення цілей верхнього рівня.

Етапи побудови «Дерева цілей»:

- формулюємо стратегічну мету, це вершина дерева;
- записуємо підцілі, які сприяють здійсненню глобальної стратегічної мети;
- виділяємо ті цілі та завдання, які залежать безпосередньо від нас, або піддаються нашому прямому впливу, або абсолютно від нас не залежні;
- проводимо декомпозицію цілей далі, для чого повторюємо дії, визначені в попередньому пункті, але тільки по відношенню до другого ряду цілей. Будуємо послідовну ієрархію до тих пір, поки всі цілі не зведуться до реалізації конкретної дрібної задачі.

Побудова "Дерева цілей" для впровадження цифрових рішень у психологічну практику

1. Загальна мета проєкту:

- ✓ Впровадження цифрових технологій для покращення доступності та якості психологічної допомоги.

2. Основні стратегічні цілі:

- ✓ Оптимізація ведення електронної документації психологічних консультацій.
- ✓ Запровадження онлайн-консультування та телепсихології.
- ✓ Створення платформи для психологічної підтримки клієнтів (чат-боти, мобільні додатки).
- ✓ Підвищення цифрової грамотності психологів для ефективного використання технологій.

3. Тактичні цілі (підцілі для кожної стратегічної цілі):

Для оптимізації ведення документації:

- ✓ Розробка та впровадження електронної системи обліку консультацій (ЕСОПС).
- ✓ Навчання психологів роботі з цифровими платформами.

Для запровадження онлайн-консультування:

- ✓ Розробка стандартів надання дистанційної психологічної допомоги.
- ✓ Вибір і адаптація платформ для відеозв'язку та чат-комунікації.

- ✓ Для створення платформи психологічної підтримки:
- ✓ Розробка мобільних додатків для клієнтів.
- ✓ Інтеграція штучного інтелекту для аналізу психоемоційного стану користувачів.

Для підвищення цифрової грамотності:

- ✓ Проведення навчальних семінарів та тренінгів для психологів.
- ✓ Створення методичних рекомендацій з використання цифрових технологій у психології.

Метод "Дерево цілей" дозволяє розбити глобальну мету впровадження цифрових рішень на чіткі, взаємопов'язані рівні. Це сприяє ефективному плануванню, розподілу ресурсів та визначенню ключових завдань для реалізації проєкту у сфері психологічної практики.

Продукт проєкту – цифрова платформа або інструмент для покращення доступу до психологічних послуг: ЕСОПС (система обліку консультацій), мобільний додаток, платформа телепсихології, чат-бот для кризової підтримки.

Результат проєкту – підвищення доступності психологічної допомоги, автоматизація роботи психологів, підвищення цифрової грамотності фахівців, зниження рівня стресу у клієнтів, створення бази даних для прогнозування психічних розладів.

Фінансування проєкту – гранти, державне фінансування, спонсорська підтримка, краудфандинг, частково комерційні послуги (преміум-функції мобільних додатків, корпоративні навчальні програми).

АЛГОРИТМ ПРОЄКТУ:

Кожна фаза / етап проєкту має контрольні точки «віхи», під час проходження яких вивчається додаткова інформація і оцінюються можливі напрями подальшого розвитку проєкту:

1. Ініціація:
 - ✓ Визначення проблеми та мети.
 - ✓ Залучення зацікавлених сторін (стейкхолдерів).
 - ✓ Планування:
 - ✓ Розробка SMART-цілей (конкретні, вимірювані, досяжні, орієнтовані на результат, обмежені в часі).
 - ✓ Створення плану дій і розподіл ресурсів.
2. Реалізація:
 - ✓ Впровадження заходів (розробка платформ, тренінги, онлайн-консультації).
 - ✓ Використання ресурсів.
 - ✓ Моніторинг та оцінка:
3. Перевірка результатів.
 - ✓ Оцінка ефективності за критеріями SMART.
4. Завершення:
 - ✓ Оцінка загального впливу.
 - ✓ Підготовка підсумкових звітів.
 - ✓ Післяреалізаційна діяльність:
5. Підтримка проєкту та коригування за потреби.

БЮДЖЕТ ПРОЄКТУ, ПЛАНУВАННЯ ВИТРАТ І РЕСУРСІВ, ОЦІНКА ВАРТОСТІ

1. Бюджетування проєкту

Бюджет проєкту визначає всі витрати, необхідні для його реалізації. Він включає фінансування всіх етапів – від підготовки до впровадження та підтримки.

2. Планування витрат на проєкт

Планування витрат включає:

- ✓ Прямі витрати – зарплати, обладнання, програмне забезпечення.
- ✓ Непрямі витрати – комунальні платежі, оренда приміщень, маркетинг.
- ✓ Непередбачені витрати – резервний фонд на можливі ризики.

3. Планування ресурсів

Ресурси поділяються на:

- ✓ Людські ресурси – команда психологів, IT-фахівців, адміністраторів.
- ✓ Технічні ресурси – платформи для онлайн-консультацій, мобільні додатки.
- ✓ Фінансові ресурси – державні та приватні гранти, інвестиції.

4. Оцінка вартості

Вартість визначається за кожним видом витрат і розподіляється між ключовими завданнями.

Приклад оцінки витрат:

- ✓ Розробка мобільного додатка – 50 000 \$.
- ✓ Навчання персоналу – 10 000 \$.
- ✓ Підтримка та оновлення – 20 000 \$.

5. Бюджетування

Бюджет складається відповідно до розподілу витрат по фазах проекту:

- ✓ Підготовчий етап (10%) – аналіз потреб, розробка концепції.
- ✓ Розробка і тестування (50%) – створення цифрової платформи.
- ✓ Впровадження (30%) – навчання фахівців, маркетинг.
- ✓ Підтримка та вдосконалення (10%) – оновлення системи, аналіз ефективності.
- ✓ Ефективне планування фінансів і ресурсів забезпечить стійкість та успішну реалізацію проекту

МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЄКТУ

Для успішної реалізації цифрових рішень у психологічній практиці необхідно впровадити систему моніторингу та оцінки ефективності. Це дозволить визначити, наскільки проєкт досягає поставлених цілей та які аспекти потребують покращення.

Основні елементи оцінки:

- ✓ Кількісні показники – кількість користувачів платформи, частота звернень, середній час очікування консультації.
- ✓ Якісні показники – рівень задоволеності клієнтів, ефективність психологічних втручань, відгуки фахівців.
- ✓ Аналіз даних – збір статистики, порівняння з початковими прогнозами, виявлення тенденцій.
- ✓ Коригувальні заходи – адаптація цифрових рішень відповідно до потреб користувачів, вдосконалення функціоналу платформи, навчання персоналу.
- ✓ Моніторинг і регулярна оцінка ефективності гарантують стабільний розвиток проєкту та підвищення його результативності.

РИЗИКИ ТА УПРАВЛІННЯ НИМИ

Будь-який проєкт містить ризики, особливо у сфері цифровізації. Варто врахувати:

- ✓ Технічні ризики – збої у роботі платформи, вразливість до кібератак.
- ✓ Фінансові ризики – недостатнє фінансування, перевищення бюджету.
- ✓ Юридичні ризики – відповідність нормам захисту персональних даних (GDPR, законодавство про конфіденційність).
- ✓ Соціальні ризики – низька залученість користувачів, недовіра до цифрових рішень.

МАСШТАБУВАННЯ ТА СТАЛІЙ РОЗВИТОК:

- ✓ Планування можливого розширення проєкту на нові регіони чи групи користувачів.
- ✓ Автоматизація та оновлення системи для підтримки її актуальності.

- ✓ Партнерство з державними та міжнародними організаціями для залучення додаткових ресурсів.

ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ПСИХОЛОГІЇ:

- ✓ Конфіденційність та безпека даних – забезпечення анонімності та захисту інформації клієнтів.
- ✓ Доступність послуг – врахування потреб малозахищених груп населення, людей з інвалідністю.
- ✓ Етичність використання штучного інтелекту – алгоритми не повинні замінювати професійних психологів, а лише допомагати у діагностиці та підтримці.
- ✓ Ці розділи допоможуть зробити проєкт більш комплексним, стійким та ефективним.

1. ЖИТТЄВИЙ ЦИКЛ ПРОЄКТУ

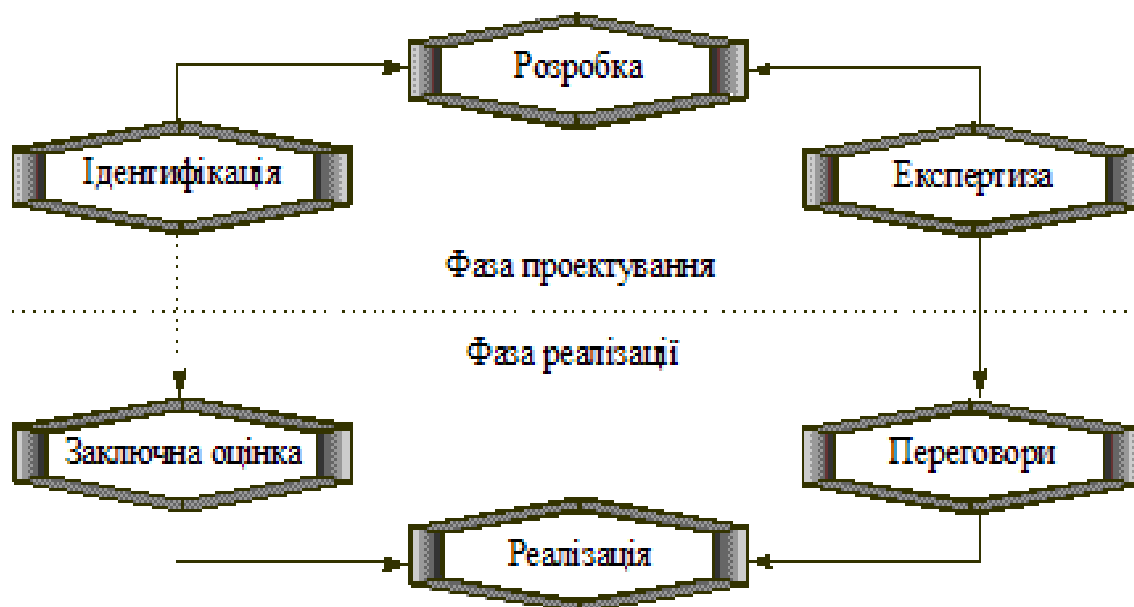

Рис. 6. Складові проектного циклу (погляд фахівців Світового банку)

2. Формулювання цілей проєкту з використанням критеріїв SMART

Таблиця 3.1.

Specific - Чіткі	Чітко та точно сформулюйте, що саме ви хочете
Measurable - Вимірювані	Переконайтеся, що ви будете здатні відслідкувати свій прогрес

Attainable - Досяжні	Переконайтеся, що ваша ціль є досяжною при наявних ресурсах
Result Oriented – Орієнтовані на результат	Переконайтеся, що ваша ціль має конкретний результат
Time-Bound – обмежені в часі	Визначте остаточну дату для кожного етапу цілі

Кейс 1. ЗА ТЕМОЮ 3:

На основі теоретичного матеріалу розділу розробіть схеми структурних моделей проєкту ("дерево цілей", "дерево ресурсів").

Ситуація 1. Психологічний центр планує розробити проєктну структуру команди для створення та впровадження онлайн-платформи психологічної підтримки для молоді. Ця платформа включатиме анонімні консультації, інтерактивні тести для самодіагностики та навчальні матеріали з психічного здоров'я.

Завдання:

1. Розробити робочу та організаційну структуру проєктної команди центру.
2. Визначити ключові ролі у команді (психологи, ІТ-фахівці, адміністратори, маркетингологи).
3. Побудувати двоспрямовану структуру проєкту, що поєднує управлінські та виконавчі рівні.

Ситуація 2. Громадська організація планує відкриття нового психологічного центру, який спеціалізуватиметься на роботі з ветеранами та переселенцями.

Завдання: Розробити трирівневу робочу структуру проєкту, що включає такі напрями:

- ✓ Добір і підготовка кадрів – залучення та навчання психологів, соціальних працівників.
- ✓ Поставка й монтаж обладнання – закупівля офісного та технологічного обладнання.
- ✓ Програмне забезпечення – впровадження електронних карт клієнтів та онлайн-консультацій.
- ✓ Управління проєктом – координування діяльності, фінансовий контроль та оцінка ефективності.

Кейс 2. ЗА ТЕМОЮ 3:

Згрупуйте відповідні терміни та визначення згідно з даними таблиці.

Термін	Визначення
а) структура споживання ресурсів	1. Пов'язує пакети робіт з організаціями-виконавцями. Використовується для контролю відповідності розподілу ролей цілям проєкту.
б) організаційна структура виконавців	2. Ієрархічно побудований графік, який фіксує необхідні на кожному рівні ресурси. Використовується для аналізу засобів, необхідних для досягнення цілей та підцілей проєкту.
в) матриця відповідальності	3. Схеми цілей, підцілей по рівнях. Основне правило розбиття — повнота: кожна мета верхнього рівня повинна бути представлена повним набором підцілей.
г) дерево рішень	4. У цій схемі керівник — нульовий рівень. На нижчих рівнях — відділи, необхідні для функціонального управління роботами. Мета даної структури — визначити виконавців, відповідальних за виконання робіт.
г) дерево цілей	5. Включає дві ієрархічні схеми, які між собою пов'язані певним чином: ієрархія виробів та ієрархія робіт. Нижній рівень ієрархії робіт відповідає пакетам робіт, які необхідні при розробці сіткового графіка.
д) сіткова модель	6. Складається на основі СПР і ОСВ, дерева цілей і робіт, таким чином, що утворюють сітковий графік вузлових подій. Це забезпечує можливість проведення ефективного контролю.
е) дерево робіт	7. Ієрархічний граф, який фіксує вартість елементів проєкту на кожному рівні.
е) структура витрат	8. Схеми задач оптимізації багатокрокового процесу реалізації проєкту. Гілки дерева відображають події, які можуть мати місце, а вузли ("вершини") — точки, в яких виникає необхідність вибору.

3. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ:

ТЕСТИ ЗА ТЕМОЮ 3:

1. **Яка основна мета впровадження цифрових рішень у психологічну практику?**

- а) Автоматизація документації
- б) Оптимізація фінансових витрат
- в) Підвищення доступності та ефективності психологічної допомоги
- г) Зменшення навантаження на державну систему охорони здоров'я

2. **Що включає планування витрат у цифровому проєкті?**

- а) Тільки витрати на розробку ПЗ
- б) Лише оплату праці персоналу
- в) Прямі, непрямі та непередбачені витрати
- г) Виключно фінансування маркетингових заходів

3. Що є ключовим етапом управління ризиками в проєкті?

- a) Повне уникнення всіх ризиків
- b) Виявлення, аналіз та розробка стратегії управління ризиками
- c) Відкладання вирішення ризиків до завершення проєкту
- d) Включення додаткових витрат у бюджет без їх оцінки

4. Що є основною метою масштабування проєкту?

- a) Збільшення території або обсягу впровадження проєкту
- b) Виключно збільшення кількості працівників
- c) Мінімізація витрат на реалізацію проєкту
- d) Створення нових аналогічних проєктів без аналізу ефективності поточного

5. Який із критеріїв SMART означає, що ціль має бути обмежена у часі?

- a) Specific
- b) Measurable
- c) Attainable
- d) Time-Bound

6. На якому етапі життєвого циклу проєкту здійснюється оцінка ефективності та аналіз досягнутих результатів?

- a) Ініціація
- b) Планування
- c) Реалізація
- d) Завершення

7. Що може бути прикладом соціального ризику у проєкті?

- a) Відсутність необхідних технологій
- b) Низький рівень підтримки з боку суспільства або зацікавлених сторін
- c) Нестача фінансування
- d) Проблеми з програмним забезпеченням

8. Яка основна мета бюджетування проєкту?

- a) Оптимізація фінансових витрат і розподіл ресурсів
- b) Визначення кількості працівників у команді
- c) Мінімізація використання коштів
- d) Виключно пошук фінансування

9. Чому важливо правильно формулювати мету проєкту?

- a) Вона визначає напрямок і ключові завдання для реалізації
- b) Щоб залучити якомога більше фінансування
- c) Для зменшення кількості учасників проєкту
- d) Щоб проєкт можна було швидко завершити

10. Які характеристики має мати добре сформульована мета проєкту?

- а) Конкретність, вимірюваність, досяжність, орієнтованість на результат, обмеженість у часі
- б) Узагальненість, розмитість, неструктурованість
- с) Необмеженість у ресурсах і часі
- д) Відсутність чітких критеріїв оцінки ефективності

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

1. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
2. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
3. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
4. Постановка цілей по SMART – приклади, критерії [Електронний ресурс] / Подільський державний аграрно-технічний університет. – Кам'янець-Подільський, 2019. – 12 с. URL: pdatu.edu.ua
5. Онлайн курс «Управління проєктами у сфері психічного здоров'я та психологічного добробуту дітей та підлітків» [Електронний ресурс] / Проєкт «Психічне здоров'я для України» (МН4U). – Київ, 2020. URL: mh4u.in.ua
6. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
7. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
8. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
9. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
10. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
11. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
12. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
13. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

1. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
2. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спейс-лаб, 2020. 280 с.
3. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спейс-лаб, 2018. 350 с.
4. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.

5. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
6. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
7. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
8. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
9. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
10. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.
11. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебряннікова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
12. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.
13. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
14. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
15. Сазерленд Д. Scrum. Революційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
16. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
17. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
18. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

1. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html
3. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
4. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statereports.html>
5. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int
6. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medvchno-turyzmu-v-ukraini>
7. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
8. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
10. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>

11. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
12. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
13. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
14. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua
15. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <https://www.irf.ua>
16. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
17. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4 (4 год)

ТЕМА 4. СПЕЦИФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ РОЗРОБКИ І ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОЄКТІВ В ОХОРОНИ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я. ПРОФІЛЬ «МІЙ ВЛАСНИЙ ПРОЄКТ»

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти практичних навичок планування, розробки й впровадження проєктів у сфері охорони психічного здоров'я, враховуючи етичні аспекти, міждисциплінарний підхід і специфіку галузі.

Основні поняття:

1. Ідея та інновація власного проєкту,
2. Критерії SMART, SWOT- аналіз , життєвий цикл проєкту, стратегія розвитку,
3. Планування ефективної комунікації.

ПЛАН:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

Привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ, НАВИЧОК.

1. Ідея та інновація власного проєкту

Проєктом в галузі охорони здоров'я називається сукупність розподілених в часі заходів або робіт, що спрямовані на досягнення поставленої мети : покращення здоров'я населення, удосконалення якості медичних послуг, впровадження нових технологій лікування, забезпечення сталого розвитку закладів охорони здоров'я

7 ключових елементів проєкту

- Для чого проєкт?
- Де ми робимо проєкт?
- Що саме ми робимо?
- Коли і як довго ми будемо робити проєкт?
- З ким (цільова аудиторія) і як ми їх відбираємо?
- Хто (наш клієнт?)
- Як (будемо впроваджувати проєкт і наша поведінка в процесі?)

Таблиця 4.1.

Профіль індивідуального проєкту

Профіль проєкту	Мої ідеї	Ідеї інших	Висновки та дії
Для чого?			

Де?			
Що?			
Коли?			
З ким?			
Хто?			
Як?			

Аналіз здійсненності проєкту

- Чи можна здійснити проєкт за наявності існуючого рівня технології?
- Чи відповідає проєкт потребам цільової аудиторії?
- Чи проведено аналіз ринку?
- Чи є в наявності всі необхідні ресурси?
- Чи урегульована оцінка результативності проєкту, методики її виміру?
- Чи є в наявності повноваження для реалізації проєкту?
- Які можливості для масштабування та довгострокової стійкості проєкту існують після його початкової реалізації?

2. Критерії SMART, SWOT- аналіз , життєвий цикл проєкту, аналіз ризиків, стратегія розвитку, ефективна комунікація

Таблиця 4.2

Критерії SMART

Specific - Чіткі	Чітко та точно сформулюйте, що саме ви хочете
Measurable - Вимірювані	Переконайтеся, що ви будете здатні відслідкувати свій прогрес
Attainable - Досяжні	Переконайтеся, що ваша ціль є досяжною при наявних ресурсах
Result Oriented – Орієнтовані на результат	Переконайтеся, що ваша ціль має конкретний результат
Time-Bound – обмежені в часі	Визначте остаточну дату для кожного етапу цілі

SWOT- аналіз , життєвий цикл проєкту: тема 3

Планування ризиків

- Ризики – це невизначені майбутні події, які можуть впливати на процес та результат проєкту.

Два види ризиків

- Загрози, які мають негативний вплив;
- Можливості, які мають позитивний вплив.

3. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ

Кейс 1 за темою 4. Приклад проєкту здобувача.

“Розробка та впровадження онлайн-платформи психологічної підтримки для студентів”

Про- філь проєк- ту	Мої ідеї	Ідеї інших(на даний момент конкурентів не- має, але якщо уя- вити, що вони є)	Висновки та дії
Для чого?	Забезпечення студен- тів доступною швид- кою психологічною підтримкою через он- лайн-формат з метою підвищення їх психое- моційної стійкості	Проведення вебін- фарів та освітніх заходів для під- вищення обізна- ності про психі- чне здоров'я	Комбінування підходів покращення ефек- тивності проєкту.
Де?	Онлайн (веб-платфо- рма та мобільний за- стосунок)	Співпраця з уні- верситетами для інтеграції в їхню систему	Реалізація змішаного формату для широ- кого охоплення
Що?	Платформа з чат-бо- тами, відеоконсульта- ціями, базою самодо- помоги	Створення он- лайн-форуму для взаємопідтримки студентів	Поєднання технологій та соціальної взає- модії
Коли?	Запуск у тестовому ре- жимі за 6 місяців, пов- ноцінний запуск через рік	Пілотне впрова- дження на базі одного універси- тету перед маш- табуванням	Запуск на кількох університетах з подаль- шим розширенням
З ким?	Психологи, ІТ-фахівці, студенти-волонтери	Використання AI для автоматизації консультацій	Поєднання людського та автоматизованого підходу
Хто?	Група психологів-кон- сультантів, програмі- сти, адміністратори	Залучення міжна- родних експертів та грантових про- грам	Пошук партнерів для фінансування та роз- витку
Як?	Створення веб-плат- форми, мобільного до- датка, інтеграція із студентськими спіль- нотами	Використання со- ціальних мереж для залучення ау- диторії	Комбінація інструментів для підвищення ефективності

ТЕСТИ ЗА ТЕМОЮ 4:

1. Які основні етапи планування розробки проєктів в охороні психічного здоров'я?
 - а) Аналіз потреб, розробка стратегії, оцінка результатів

- б) Визначення ресурсів, моніторинг, затвердження бюджету
- в) Розробка концепції, планування заходів, виконання проєкту
- г) Формулювання завдань, визначення виконавців, контроль якості

2. Як визначити потреби в психічному здоров'ї населення на етапі розробки проєкту?

- а) Використовувати статистику захворюваності та опитування
- б) Оцінювати рівень фінансування доступних послуг
- в) Визначати потреби через фокус-групи та дослідження вразливих груп
- г) Призначити спеціалістів для огляду та консультацій

3. Які основні принципи етики при розробці проєктів в сфері охорони психічного здоров'я?

- а) Конфіденційність, добровільність, недискримінація
- б) Відповідальність, швидкість реалізації, доцільність
- в) Максимальна ефективність, прозорість, відкритість
- г) Індивідуальний підхід, безпека, економічна доцільність

4. Як залучати різні соціальні групи (психологи, лікарі, пацієнти) до розробки та впровадження проєкту?

- А) Організовувати відкриті зустрічі та конференції
- б) Включати представників груп до робочих груп і комітетів
- в) Проводити опитування та дослідження серед усіх груп
- г) Створювати для них окремі групи підтримки та навчання

5. Як оцінити ресурсні потреби проєкту в галузі психічного здоров'я?

- а) Аналізуючи кількість доступних медичних установ
- б) Проводячи інтерв'ю з експертами
- в) Визначаючи потреби через порівняння з іншими регіонами
- г) Використовуючи фінансові, людські та матеріальні ресурси

6. Які ключові показники ефективності слід враховувати при плануванні проєкту?

- а) Підвищення рівня фінансування
- б) Зменшення рівня захворюваності та покращення доступу до послуг
- в) Кількість залучених фахівців та проєктних організацій
- г) Рівень задоволеності пацієнтів

7. Як здійснюється моніторинг і оцінка впливу проєкту на психічне здоров'я населення?

- а) Через регулярні звіти і опитування серед пацієнтів
- б) За допомогою кількості виданих ліцензій та сертифікатів
- в) Проводячи постійний моніторинг показників здоров'я в реальному часі
- г) Оцінюючи відгуки від медичних установ і держорганів

8. Які правові аспекти необхідно враховувати під час реалізації проєктів у сфері психічного здоров'я?

- а) Права пацієнтів, конфіденційність, інтелектуальна власність
- б) Дозволи на проведення клінічних досліджень, санкції за порушення
- в) Ліцензування психіатричних послуг, стандарти безпеки
- г) Всі варіанти правильні

9. Як вибір методу лікування та підтримки може впливати на успішність проєкту?

- а) Через покращення доступу до медичних послуг
- б) Зменшення витрат на лікування
- в) Вибір методу може впливати на задоволеність пацієнтів і ефективність лікування

г) Підвищення кваліфікації лікарів

10. Яким чином забезпечується інтеграція проєктів з іншими соціальними і медичними ініціативами?

- а) Через створення спільних робочих груп і координаційних центрів
- б) Проводячи зустрічі та тренінги для лікарів і соціальних працівників
- в) Об'єднуючи фінансування для різних ініціатив
- г) Усі варіанти правильні

11. Як правильно вибирати цільову аудиторію для проєктів в сфері психічного здоров'я?

- а) Залежно від віку та статі
- б) Згідно з рівнем доходу та соціальним статусом
- в) Оцінюючи рівень потреби в психічній підтримці
- г) Вибираючи за географічною ознакою

12. Які основні труднощі виникають при впровадженні інноваційних проєктів в охороні психічного здоров'я?

- а) Недостатнє фінансування та ресурсні обмеження
- б) Супротив з боку місцевих органів влади
- в) Потреба в навчанні та підготовці персоналу
- г) Всі варіанти правильні

13. Як забезпечити сталість результатів проєкту після його завершення?

- а) Створити систему постійного моніторингу та оцінки результатів
- б) Встановити регулярні зустрічі для аналізу досягнутих результатів
- в) Провести фінальну оцінку і забезпечити подальше фінансування
- г) Усі варіанти правильні

14. Які інструменти можна використовувати для ефективного управління проєктами в охороні психічного здоров'я?

- а) Платформи для моніторингу та управління ресурсами
- б) Соціальні мережі для залучення пацієнтів
- в) Спеціалізовані медичні програми для запису та аналізу даних
- г) Всі варіанти правильні

15. Як враховувати культурні особливості населення при плануванні проєктів у галузі психічного здоров'я?

- а) Проводити дослідження культурних та релігійних аспектів
- б) Використовувати мультикультурні підходи у терапії
- в) Забезпечити доступність інформації на різних мовах
- г) Всі варіанти правильні

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

Основна:

- 14. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
- 15. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
- 16. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.

17. Постановка цілей по SMART – приклади, критерії [Електронний ресурс] / Подільський державний аграрно-технічний університет. – Кам'янець-Подільський, 2019. – 12 с. URL: pdatu.edu.ua
18. Онлайн курс «Управління проєктами у сфері психічного здоров'я та психологічного добробуту дітей та підлітків» [Електронний ресурс] / Проєкт «Психічне здоров'я для України» (МН4U). – Київ, 2020. URL: mh4u.in.ua
19. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
20. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
21. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
22. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
23. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
24. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
25. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
26. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

19. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
20. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спецлаб, 2020. 280 с.
21. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спецлаб, 2018. 350 с.
22. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.
23. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
24. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
25. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
26. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
27. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
28. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.
29. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебряннікова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
30. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.

31. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
32. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
33. Сазерленд Д. Scrum. Революційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
34. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
35. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
36. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

18. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
19. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.htm1
20. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
21. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statreports.html>
22. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int
23. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-ryнку-v-iznoho-medvchno-turyzmu-v-ukraini>
24. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
25. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
26. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
27. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>
28. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
29. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
30. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
31. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua
32. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <https://www.irf.ua>
33. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
34. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 5 (4 год)

ТЕМА 5. АНАЛІЗ ТА ЕКСПЕРТИЗА ПСИХОЛОГІЧНИХ ПРОЄКТІВ: МЕТОДИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ, ОРГАНІЗАЦІЯ ПРЕЗЕНТАЦІЇ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ В КОНТЕКСТІ ЗАКОНУ УКРАЇНИ ПРО ОХОРОНУ ПСИХІЧНОГО ЗДОРОВ'Я

Мета: Набуття здобувачем вищої освіти знань базових засад щодо аналізу, експертизи, презентації та захисту психологічних проєктів у контексті чинного законодавства України про охорону психічного здоров'я. Заняття сприятиме розвитку вмінь застосовувати наукові підходи до оцінки ефективності проєктів, підготовки презентаційних матеріалів та аргументованого обґрунтування важливості психологічних ініціатив перед зацікавленими сторонами.

Основні поняття:

1. Психологічний проєкт – системна ініціатива, спрямована на покращення психічного здоров'я та психосоціального благополуччя населення через впровадження науково обґрунтованих підходів.
2. Аналіз проєкту – оцінка відповідності психологічної ініціативи потребам суспільства, її ефективності, стійкості та можливості впровадження.
3. Експертиза проєкту – процес професійного оцінювання якості, наукового підґрунтя та практичної цінності психологічного проєкту.
4. Методи оцінки ефективності – підходи до визначення результативності проєкту, включаючи кількісні (статистичні дані, показники змін) та якісні (задоволеність клієнтів, соціальні ефекти) методи.
5. Презентація проєкту – структурований виклад мети, завдань, методів реалізації та очікуваних результатів для державних органів, інвесторів або партнерських організацій.
6. Захист проєкту – процес аргументованого обґрунтування важливості психологічної ініціативи перед потенційними стейкхолдерами (грантодавцями, державними структурами, міжнародними організаціями).
7. Індикатори успішності – вимірювані критерії оцінки досягнення поставлених цілей проєкту (наприклад, зниження рівня тривожності у клієнтів, підвищення обізнаності щодо психічного здоров'я).
8. Закон України про охорону психічного здоров'я – нормативно-правова база, що визначає державні стандарти та механізми підтримки психічного здоров'я населення, регламентує впровадження психологічних ініціатив.
9. Міжсекторальна взаємодія – співпраця психологів з представниками медицини, освіти, соціальних служб для комплексного впровадження проєктів у сфері психічного здоров'я.

ПЛАН:

1. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ:

Привітання, перевірка присутніх, повідомлення теми, мети заняття, мотивація здобувачів вищої освіти щодо вивчення теми.

2. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ВМІНЬ, НАВИЧОК.

Теми доповідей, кейсів:

1. Методи оцінки ефективності психологічних проєктів: порівняльний аналіз кількісних та якісних показників.
2. Критерії SMART у плануванні психологічних проєктів: як забезпечити досягнення цілей?
3. Юридичні аспекти реалізації психологічних ініціатив у контексті Закону України про охорону психічного здоров'я.
4. Психологічні проєкти у системі охорони здоров'я: механізми інтеграції та оцінка ефективності.
5. Фінансова експертиза психологічних ініціатив: джерела фінансування та оцінка економічної доцільності.
6. Етичні виклики та відповідальність у впровадженні психологічних програм.
7. Моніторинг і контроль якості у психологічних проєктах: сучасні підходи та виклики.
8. Візуалізація та аргументація проєкту: як ефективно презентувати психологічну ініціативу?
9. Цифрові інструменти у психологічних проєктах: переваги, ризики та етичні аспекти.
10. Оцінка впливу психологічних проєктів на суспільство: розробка показників соціальної ефективності.

ПИТАННЯ ДЛЯ ДИСКУСІЇ:

11. Як можна оцінити якість психологічного проєкту, якщо його результати важко виміряти кількісно?
12. Чи повинна держава жорстко регулювати реалізацію психологічних ініціатив, чи важливішою є автономія професійних спільнот?
13. Які основні виклики можуть виникнути при інтеграції цифрових платформ у психологічну практику?
14. Які аргументи найкраще використовувати для переконання інвесторів та державних органів у необхідності фінансування психологічних проєктів?
15. Як балансувати між економічною ефективністю психологічного проєкту та його соціальною значущістю?

Кейс.1 Експертиза проєкту психологічної підтримки для студентів

Ситуація:

Університет розробив психологічну програму для підтримки студентів, які відчувають високий рівень стресу. Програма включає групові зустрічі, індивідуальні консультації та мобільний додаток для самопомогі. Керівництво університету перед запуском проєкту хоче отримати експертну оцінку його ефективності.

Завдання:

1. Визначте критерії оцінки ефективності цієї програми.
2. Розробіть методи збору даних для аналізу результатів (анкети, тестування, інтерв'ю).
3. Запропонуйте рекомендації для вдосконалення програми на основі проведеного аналізу.

Кейс 2. Оцінка ефективності проєкту психологічної підтримки для ветеранів**Ситуація:**

Громадська організація разом із державними структурами впровадила програму психологічної реабілітації ветеранів бойових дій. Програма включає когнітивно-поведінкову терапію, сімейне консультування та тренінги з адаптації. Грантодавці вимагають науково обґрунтованих доказів ефективності перед продовженням фінансування.

Завдання:

1. Розробіть методику оцінки ефективності проєкту (кількісні та якісні показники).
2. Визначте основні ризики та етичні аспекти дослідження ефективності психологічних втручань.
3. Підготуйте презентацію для потенційних грантодавців із результатами попереднього аналізу.

Кейс 3. Захист психологічного проєкту перед державними структурами**Ситуація:**

Група психологів створила проєкт "Психічне здоров'я в громаді", який передбачає запуск кризових психологічних центрів у регіонах. Для отримання фінансування вони повинні презентувати проєкт перед представниками Міністерства охорони здоров'я та місцевих адміністрацій.

Завдання:

1. Підготуйте презентацію проєкту, враховуючи соціальну значущість, фінансові аспекти та прогнозовану ефективність.
2. Опишіть можливі заперечення та питання з боку державних органів та підготуйте аргументовані відповіді.
3. Запропонуйте механізми моніторингу та звітності для державних структур щодо ефективності проєкту.

**3. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ:
ТЕСТИ ЗА ТЕМОЮ 5:**

1. Вкажіть, який із наступних елементів є найбільш актуальним для аналізу психологічних проєктів в Україні.
 - а) Виключно методи втручання
 - б) Законодавчі зміни в галузі психічного здоров'я
 - в) Розвиток комунікаційних технологій

- d) Стигматизація психічних захворювань
2. Позначте основну мету аналізу психологічних проєктів у контексті охорони психічного здоров'я.
- a) Визначення кількості учасників
 - b) Оцінка фінансових витрат
 - c) Визначення ефективності і соціального впливу
 - d) Підвищення соціального статусу психологів
3. Визначте, який із етапів є частиною методології оцінки ефективності психологічних проєктів.
- a) Кількісна оцінка результатів через опитування
 - b) Оцінка моральних переконань учасників
 - c) Розробка маркетингової стратегії
 - d) Аналіз фінансових ризиків
4. Позначте критерій, який не є основним при оцінці психологічного проєкту.
- a) Вплив на психічне здоров'я учасників
 - b) Рівень задоволення учасників
 - c) Ступінь використання цифрових технологій
 - d) Кількість документів, пов'язаних з проєктом
5. Визначте, який із етапів є найважливішим при підготовці презентації психологічного проєкту.
- a) Аналіз фінансових показників
 - b) Формулювання основних аргументів щодо важливості проєкту
 - c) Оцінка соціального фону учасників
 - d) Створення рекламних матеріалів для медіа
6. Вкажіть, чому необхідно обґрунтувати важливість проєкту під час його захисту.
- a) Для збільшення кількості учасників
 - b) Для залучення інвестицій та партнерів
 - c) Для оцінки ефективності програми
 - d) Для покращення комунікації з громадськістю
7. Позначте, який із критеріїв є основним для оцінки успішності психологічного проєкту.
- a) Кількість учасників, які проходять програму
 - b) Задоволеність учасників результатами
 - c) Загальний бюджет проєкту
 - d) Час, витрачений на розробку проєкту
8. Визначте, яка з наступних практик є ключовою для сталого розвитку психологічного проєкту.
- a) Регулярне коригування методів втручання
 - b) Виключення будь-якої участі зовнішніх партнерів
 - c) Залишення проєкту без змін після початкової оцінки
 - d) Пошук виключно нових учасників без врахування результатів
9. Виберіть рекомендацію, яка є найбільш важливою для розвитку психологічних проєктів.
- a) Продовження лише найбільш прибуткових проєктів
 - b) Підтримка інноваційних технологій для надання психологічних послуг
 - c) Скасування моніторингу результатів
 - d) Залишення лише класичних методів втручання
10. Позначте законодавчі зміни, що мають найбільший вплив на психологічні проєкти в Україні.
- a) Закони, що регулюють діяльність освітніх установ
 - b) Нормативи, що забезпечують фінансування психічного здоров'я
 - c) Закони про медичну реабілітацію
 - d) Трудові закони, що стосуються психологів

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ТЕМОЮ 5:

Основна:

23. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
24. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
25. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
26. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
27. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
28. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
29. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
30. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
31. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
32. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
33. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

37. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
38. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спецлаб, 2020. 280 с.
39. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спецлаб, 2018. 350 с.
40. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.
41. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
42. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
43. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
44. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
45. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
46. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.

47. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебряннікова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
48. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.
49. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
50. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
51. Сазерленд Д. Scrum. Революційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
52. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
53. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
54. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

35. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
36. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.htm1
37. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
- 38.
39. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medvchnoho-turyzmu-v-ukraini>
40. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
41. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
42. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
43. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>
44. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
45. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
46. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
47. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua
48. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <http://www.irf.ua>
49. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
50. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

Основна:

34. Андрієнко О. Управління проєктами в бізнес-об'єднаннях малих і середніх підприємств: посібник. Київ, 2017. 77 с.
35. Блага Н. В. Управління проєктами: навч. посібник. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 152 с.
36. Буріменко Ю. І., Галан Л. В., Лебедева І. Ю. та ін. Управління проєктами: навч. посіб. /за ред. Ю. І. Буріменко. Одеса: ОНАЗ ім. О. С. Попова, 2017. 208 с.
37. Вартанова О.В., Рудінська О.В. Аналіз факторів професійного вигорання і задоволеності життям співробітників і студентів закладів освіти в контексті управління корпоративним благополуччям//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року.
38. Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?»
39. Лехан В.М. Управління змінами в системі охорони здоров'я України: історія та уроки пілотних регіонів: навчальний посібник / В. М. Лехан, Л. В. Крячкова, В. В. Волчек. Дніпропетровськ, 2016. 53 с.
40. Методика розрахунку вартості послуги з медичного обслуговування. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2017 р. № 1075
41. Менеджмент та маркетинг в охороні здоров'я: навчальний посібник / В.І. Борщ, О.В. Рудінська, Н.Л. Кусик. Херсон: Олді+, 2022. 264 с.
42. Микитюк П. П. Управління проєктами: Навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2014. 270 с.
43. Петрович Й.М., Новаківський І.І. Управління проєктами: підручник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. 396 с.
44. Рудінська О.В., Красіленко Т.М. Аспекти стрес-менеджменту та шляхи подолання професійного вигорання медичних працівників//Сучасні напрямки змін в управлінні охороною здоров'я: модернізація, якість, комунікація: матеріали Міжнародної наукової конференції, м. Одеса. Львів-Торунь: Liga-Pres, 31 травня 2024 року. С. 136-141.

Додаткова:

55. Варій М. Й., Ортинський В. Л. Основи психології та педагогіки : підручник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 548 с.
56. Демарко Т., Лістер Т. Людський фактор. Успішні проєкти та команди. Київ : Спецлаб, 2020. 280 с.
57. ДеМарко Т. Deadline. Роман про управління проєктами. Київ : Спецлаб, 2018. 350 с.
58. Дербі Е. Психологія управління змінами : 7 головних правил. Київ : Е5, 2019. 192 с.
59. Довгань Л. Є., Мохонько Г. А., Малик І. П. Управління проєктами : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 232 с.
60. Коломієць Л. І. Психологія загальна та вікова : в 2-х ч. Ч. 1. Психологія загальна : навчальний посібник. Вінниця, 2015. 160 с.
61. Когон К. Управління проєктами / Кори Когон, Сьюзетт Блейкмор, Джеймс Вуд. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
62. Когон К., Блейкмор С., Вуд Дж. Керування проєктами. Для «неофіційних» проєкт-менеджерів : принципи, приклади з практики, інструменти керування. Харків : Фабула, 2018. 240 с.
63. Кулакевич Т. В. Практикум з психології : курс лекцій. Київ : КиМУ, 2019. 247 с.
64. Мартинюк О. А., Курдибанська Н. Ф. Впровадження системи управління якістю в медичних закладах. Причорноморські економічні студії. 2016. № 6. С. 75-79.

65. Менеджмент та адміністративне управління : навчальний посібник / О. А. Мартинюк, Н. І. Серебряннікова. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2017. 540 с.
66. Павелків Р. В. Вікова психологія : підручник для студентів вищих навчальних закладів. 2-ге вид., стер. Київ : Кондор, 2015. 469 с.
67. Рач В. А., Россошанська О. В., Медведєва О. М. Управління проєктами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навчальний посібник. Київ : К.І.С., 2010. 276 с.
68. Романова Г. М., Козаков В. А., Артюшина М. В., Котикова О. М. та ін. Психологія діяльності та навчальний менеджмент : навчально-методичний посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 829 с.
69. Сазерленд Д. Scrum. Револьюційний метод управління проєктами. Київ : Спейслаб, 2019. 320 с.
70. Ульяновченко О. В., Цигікал П. Ф. Управління проєктами : навчальний посібник. Харків : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. 522 с.
71. Хігні Дж. Основи управління проєктами / пер. з англ. Я. Машико. 5-те вид. Харків : Фабула, 2020. 272 с.
72. Яковенко О. В. Інтелект та мислення : психологічний практикум : ч. 1. Київ : Дірект Лайн, 2017. 44 с.

Інформаційні ресурси:

51. Актуальні проблеми психології. Наукові праці Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України. URL: <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
52. Всесвітня організація охорони здоров'я. URL: www.who.int/ru/index.html
53. Державний заклад «Центр медичної статистики Міністерства охорони здоров'я України»: офіційний веб-сайт. URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/main.html>
54. Європейська база «Здоров'я для всіх». URL: <http://medstat.gov.ua/ukr/statereports.html>
55. Європейське регіональне бюро Всесвітньої організації охорони здоров'я. URL: www.euro.who.int
56. Медична інформаційна система: офіційний веб-сайт компанії «Мед-експерт». URL: <http://medexpert.ua/ua/medichnii-zaklad/31-medichnii-zaklad/pro-rynku-v-iznoho-medvchnoho-turyzmu-v-ukraini>
57. Міністерство освіти і науки України. Грантові можливості для проєктів у сфері психології. URL: <https://mon.gov.ua>
58. Міністерство охорони здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://moz.gov.ua/>
59. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
60. Національна служба здоров'я України: офіційний веб-сайт. URL: <https://nszu.gov.ua/pro-nszu>
61. Охорона здоров'я. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/katu/2018/zb/06/zbzoz17.xls>
62. Портал нормативних актів України та Всесвітньої медичної асоціації. URL: <http://search.ligazakon.ua/search/law/npa/?s=search&idView=LZSUITENPA&beginPos=1&countBlock=10&kw2=82089>
63. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL: <http://psylib.kiev.ua/>
64. Український медичний часопис: медичний журнал. URL: www.umi.com.ua
65. Фонд «Відродження». Фінансування соціальних та психологічних ініціатив в Україні. URL: <https://www.irf.ua>

66. Health Strategy. European Commission: official web-site. URL: <https://ec.europa.eu/health/policies/background/review/strategy>
67. USAID – Агентство США з міжнародного розвитку. Гранти та програми для підтримки ментального здоров'я в Україні. URL: <https://www.usaid.gov/ukraine>

Форми контролю та методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

- усний контроль: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми;
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових) за відповідними темами, оцінювання виконання індивідуального завдання;
- тестовий контроль: оцінювання виконання тестових завдань за темами.

Підсумковий контроль: іспит.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

1. Оцінювання теоретичних знань з теми заняття:
 - методи: індивідуальне опитування за питаннями відповідної теми, участь здобувачів в обговоренні проблемних ситуацій
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка теоретичних знань за темою заняття:
 - методи: оцінювання виконання тестових завдань за відповідною темою
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінка практичних навичок з теми заняття:
 - методи: оцінювання розв'язання ситуаційних завдань (в т.ч. розрахункових) за відповідною темою
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5,0 - 4,0 - 3,0 – 2,0), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, корис-

	тується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре «4»	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом; демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 80% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.

Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.
---------------------	--

Оцінювання індивідуального завдання:

1. Оцінювання якості виконання індивідуального завдання:
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
2. Оцінка доповіді, презентації та захисту індивідуального завдання
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.
3. Оцінка участі здобувача в оцінці інших індивідуальних завдань та їх критичний аналіз:
 - максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінка за індивідуальне завдання є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5,0 - 4,0 - 3,0 – 2,0), яка округлюється за методом статистики.

Критерії оцінювання індивідуального завдання

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, завдання повністю розроблене за пропонованою структурою; здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; здобувач формулює самостійні ґрунтовні судження, які підкріплені фактичними доказами, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Добре «4»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, завдання розроблене за пропонованою структурою із незначними порушеннями; аналіз самостійний, але містить незначні неточності; здобувач добре пояснює матеріал, формулює самостійні висновки; інформація у

	презентації подана переважно із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Задовільно «3»	Індивідуальне завдання та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, завдання частково розроблене за пропонованою структурою; аналіз лише теоретичний, описовий та містить неточності; здобувач пояснює матеріал не впевнено, формулює лише загальні висновки (або взагалі не може їх сформулювати), інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
Незадовільно «2»	Індивідуальне завдання не виконано. Не зараховуються індивідуальні завдання та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.

Здобувач допускається до іспиту, якщо він виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Здобувачі заочної форми навчання допускаються до участі в екзаменаційній сесії, якщо вони не мають заборгованості за попередній семестр і до початку екзаменаційної сесії виконали види робіт, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни (виконання індивідуального завдання).

Зміст і структура екзаменаційних білетів визначаються рішенням кафедри менеджменту охорони здоров'я ОНМедУ.

Оцінка за іспит є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з одним десятковим знаком після коми.

Оцінювання результатів навчання під час підсумкового контролю

Зміст оцінюваної діяльності	Кількість балів
Виконання тестового завдання (відповіді на питання з теми 1)	1
Виконання тестового завдання (відповіді на питання з теми 2)	1
Виконання тестового завдання (відповіді на питання з теми 3)	1
Виконання тестового завдання (відповіді на питання з теми 4)	1
Виконання тестового завдання (відповіді на питання з теми 5)	1

Критерії оцінювання результатів навчання на іспиті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач всебічно знає зміст теоретичних питань, вільно володіє професійною та науковою термінологією, використовує набуті знання при вирішенні тестових завдань. Здобувач правильно відповів на всі поставлені питання (більш ніж 85% відповідей на запитання є правильними), точно дотримувався алгоритму виконання тесту.
Добре «4»	Здобувач достатньо глибоко і всебічно знає зміст теоретичних питань, володіє професійною та науковою термінологією, використовує набуті знання при вирішенні тестових завдань. Здобувач допустив незначні похибки у відповідях на поставлені питання (не менш ніж 75% відповідей є правильними), дотримувався алгоритму виконання тесту.
Задовільно «3»	Здобувач у неповному обсязі знає зміст теоретичних питань, володіє лише базовим обсягом теоретичних знань, неточно використовує професійну та наукову термінологію. Здобувач припустився значних похибок у алгоритмі виконання тесту та у відповідях на поставлені питання (не менш ніж 60% відповідей є правильними).
Незадовільно «2»	Здобувач не опанував основний обсяг теоретичних знань, виявив низький рівень володіння професійною та науковою термінологією. Здобувач не зміг застосовувати теоретичні знання при вирішенні тестових завдань. Здобувач здебільшого не виконав тестові завдання (у більшості випадків не дав відповіді) та припустився грубих помилок і похибок (менш ніж 60% відповідей є неправильними або тестове завдання взагалі не виконано).

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Бали за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертуються з традиційної чотирибальної шкали за абсолютними критеріями у бали за 200-бальною шкалою, які наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна оцінка	Багатобальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету програмою «Контингент».

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Розкрийте зміст дефініції «менеджмент проєкту».
2. Розкрийте зміст підходів науковців до визначення поняття «проєкт».
3. Поясніть зміст терміну «психологічний проєкт».
4. Наведіть класифікаційні ознаки, за якими визначають певні види проєктів.
5. Дайте характеристику життєвому циклу проєкту та поясніть зв'язок видів ризику з окремими стадіями життєвого циклу проєкту.
6. Розкрийте зміст цілей, процесів та функцій управління психологічними проєктами.
7. Охарактеризуйте зміст підходів до визначення процесів управління проєктами.
8. Розкрийте особливості менеджменту психологічних проєктів.
9. Дайте характеристику чинникам зовнішнього і внутрішнього оточення проєкту.
10. Наведіть характеристику учасників проєкту.
11. Розкрийте складові життєвого циклу проєкту.
12. Наведіть приклади підприємницької діяльності, які можна реалізовувати як проєкт в галузі психології.
13. Назвіть проєкти, які реалізуються у вашому регіоні, місті, роботі чи у сфері психологічної діяльності.
14. Перелічіть міжнародні асоціації та організації, що займаються стандартизацією проєктної діяльності.
15. Що таке структура проєкту? Які основні вимоги до структури проєкту?
16. Охарактеризуйте структуру проєкту. Які основні задачі структуризації проєкту?
17. Які моделі структуризації проєкту Ви знаєте?
18. Назвіть основні методи структуризації проєкту.
19. Чому проведення структуризації є необхідним в управлінні проєктами?
20. Концепції проєктного менеджменту

21. Елементи проєкту.
22. Причини невдалої реалізації проєктів.
23. Організаційна структура управління проєктом: основні типи та базові засади створення.
24. Цільове значення стратегічного аналізу?
25. Які основні вимоги до структури проєкту?
26. Охарактеризуйте структуру проєкту.
27. Які основні задачі структуризації проєкту?
28. Які моделі структуризації проєкту Ви знаєте?
29. Опишіть елементи та принципи SWOT – аналізу
30. Опишіть функціональні завдання WBS
31. Назвіть основні методи структуризації проєкту.
32. Двоспрямована структуризація та кодування проєкту.
33. Які етапи входять до життєвого циклу проєкту?
34. Що таке стейкхолдери проєкту, і яку роль вони відіграють?
35. Які ресурси необхідні для реалізації проєкту?
36. Які основні методи оцінки ефективності проєкту?
37. Чому важливо чітко формулювати мету проєкту?
38. Що таке бюджетування проєкту, і які основні категорії витрат?
39. Які фактори можуть впливати на успішність масштабування проєкту?
40. Які ризики можуть виникати в процесі реалізації проєкту, і як ними управляти?
41. Які критерії SMART допомагають у плануванні проєкту, і як їх застосовувати?
42. Як здійснюється моніторинг і контроль реалізації проєкту?
43. Як формується команда проєкту, і які ролі можуть бути в учасників?
44. Які переваги цифрових рішень у сфері психологічної допомоги?
45. Як можна оцінити ефективність цифрових рішень у психологічних проєктах?
46. Як забезпечити конфіденційність та захист персональних даних у цифрових проєктах?
47. Що таке планування в контексті розробки проєктів в охороні психічного здоров'я
48. Які ключові етапи включає процес впровадження проєктів у сфері психічного здоров'я?
49. Як можна оцінити ефективність проєктів з охорони психічного здоров'я?
50. Які нормативно-правові акти регулюють охорону психічного здоров'я в Україні?
51. Як інтегруються соціальні та психологічні фактори в планування проєктів в охороні психічного здоров'я?
52. Які методи використовуються для моніторингу та оцінки результатів впровадження проєктів у сфері психічного здоров'я?
53. Як забезпечити сталість результатів проєктів у сфері психічного здоров'я після їх впровадження?
54. Які головні ризики можуть виникати при впровадженні проєктів у цій сфері, і як їх мінімізувати?
55. Як визначити потреби в психосоціальній підтримці під час планування проєкту в охороні психічного здоров'я?
56. Які основні принципи людиноорієнтованого підходу в розробці проєктів для охорони психічного здоров'я?
57. Що таке психологічна експертиза та які її основні завдання в контексті проєкту?
58. Які критерії оцінки ефективності психологічних проєктів ви можете виокремити?
59. Як визначити соціальний вплив психологічного проєкту на учасників?
60. Які методи використовуються для вимірювання результативності психологічних проєктів?

61. Які основні етапи підготовки презентації психологічного проєкту?
62. Як правильно аргументувати важливість психологічного проєкту під час його захисту?
63. Які індикатори успішності слід використовувати для оцінки психологічного проєкту?
64. Що таке моніторинг проєкту і чому він важливий для його ефективності?
65. Які чинники потрібно враховувати для сталого розвитку та масштабування психологічного проєкту?